

Istungidokument

A9-0248/2022

13.10.2022

*****I**

RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu õiguste kasutamise eeskirjad Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu ning ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu rakendamisel ja täitmise tagamisel
(COM(2022)0089 – C9-0059/2022 – 2022/0068(COD))

Väliskomisjon
Rahvusvahelise kaubanduse komisjon
Põhiseaduskomisjon

Raportöörid: Andreas Schieder, Seán Kelly, Danuta Maria Hübner

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga **■** või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	14
SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI KIRI	16
TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI KIRI	21
KALANDUSKOMISJONI KIRI.....	24
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS	28
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	30

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu õiguste kasutamise eeskirjad Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu ning ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu rakendamisel ja täitmise tagamisel (COM(2022)0089 – C9-0059/2022 – 2022/0068(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2022)0089),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ning artikleid 43, 91, 100, 173, 182, 188, 189 ja 207, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni ning kalanduskomisjoni arvamusi,
 - võttes arvesse väliskomisjoni, rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja põhiseaduskomisjoni raportit (A9-0248/2022),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Liit ja Ühendkuningriik võivad omavahel sõlmida muid kahepoolseid

Muudatusettepanek

(4) Liit ja Ühendkuningriik võivad omavahel sõlmida muid kahepoolseid

lepinguid, mis on kaubandus- ja koostöölepingu lisalepingud, ning sellised lisalepingud on kaubandus- ja koostöölepinguga reguleeritud üldiste kahepoolsete suhete lahutamatu osa ja moodustavad osa üldisest raamistikust.

lepinguid, mis on kaubandus- ja koostöölepingu lisalepingud, ning sellised lisalepingud on kaubandus- ja koostöölepinguga reguleeritud üldiste kahepoolsete suhete lahutamatu osa ja moodustavad osa üldisest raamistikust.

Vastavalt kaubandus- ja koostöölepingu artiklile 774 ei kohaldata kõnealust lepingut Gibraltari suhtes ning sellel ei ole Gibraltari territooriumil mingit mõju, arvestades, et ELi ja Gibraltari tulevased suhted määratakse kindlaks eraldiseisvas lepingus. Vastavalt Euroopa Ülemkogu 25. novembri 2018. aasta avaldusele on lepingu sõlmimiseks vajalik Hispaania Kuningriigi eelnev nõusolek.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Kui liidul peaks väljaastumislepingu ning kaubandus- ja koostöölepingu rakendamisel ja täitmise tagamisel tekkima vajadus oma õigusi kasutada, peaks tal olema võimalik kasutada tema käsutuses olevaid vahendeid kiiresti, proportsionaalselt, tulemuslikult ja paindlikult, kaasates samas igati liikmesriike. Samuti peaks liidul olema võimalik võtta asjakohaseid meetmeid juhul, kui nende lepingute kohast siduvat vaidluste lahendamist ei ole võimalik tulemuslikult kasutada, kuna Ühendkuningriik ei tee selle võimaldamiseks koostööd. Seetõttu on vaja kehtestada kõnealuste meetmete vastuvõtmist reguleerivad eeskirjad ja menetlused.

Muudatusettepanek

(5) Kui liidul peaks väljaastumislepingu, ***sealhulgas Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll*** ning kaubandus- ja koostöölepingu rakendamisel ja täitmise tagamisel tekkima vajadus oma õigusi kasutada, peaks tal olema võimalik kasutada tema käsutuses olevaid vahendeid kiiresti, proportsionaalselt, tulemuslikult ja paindlikult, kaasates samas igati liikmesriike ***ning hoides Euroopa Parlamenti viivitamata ja täielikult sündmuste käiguga kursis***. Samuti peaks liidul olema võimalik võtta asjakohaseid meetmeid juhul, kui nende lepingute kohast siduvat vaidluste lahendamist ei ole võimalik tulemuslikult kasutada, kuna Ühendkuningriik ei tee selle võimaldamiseks koostööd. Seetõttu on vaja kehtestada kõnealuste meetmete vastuvõtmist reguleerivad eeskirjad ja menetlused.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5a) Selleks et tagada Euroopa Liidu lepingu artikli 14 lõikes 1 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 10 sätestatud Euroopa Parlamendi poliitilise kontrolli teostamise pädevus, tuleks Euroopa Parlamenti täielikult, õigeaegselt ja nõukoguga võrdsetel alustel teavitada kõikidest võimalikest raskustest, eelkõige lepingute võimalikest rikkumistest ja muudest olukordadest, mis võivad viia meetmete võtmiseni käesoleva määruse alusel, samuti komisjoni kavatsusest võtta lepingute alusel täitemeetmeid ning võetud meetmete järelmeetmetest, et võimaldada sisukat arvamuste vahetust, sh kui vajalik on kiireloomuliste meetmete võtmine. Euroopa Parlamendil peaks olema võimalus väljendada komisjonile oma arvamust, mida komisjon peaks arvesse võtma enne täitemeetmete vastuvõtmist.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5b) Ilma et see piiraks käesolevas määruses sätestatud komisjoni volitusi, peaks Euroopa Parlamendil ja nõukogul olema võimalik kasutada oma kontrolliõigust vastavalt määruse (EL) nr 182/2011 artiklile 11.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Selleks et käesolev määrus täidaks jätkuvalt oma eesmärgi, peaks komisjon **viie** aasta jooksul alates määruse jõustumisest vaatama läbi selle kohaldamisala ja rakendamise ning esitama oma järelduste kohta aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Kuna käesoleva määruse eesmärki – kehtestada väljaastumislepingu ning kaubandus- ja koostöölepingu kohaste liidu õiguste kasutamist reguleerivad eeskirjad ja menetlused ning anda komisjonile volitused võtta vastu vajalikke meetmeid, sealhulgas vajaduse korral viimati nimetatud lepingu kohaldamisalas piiranguid kaubanduse, investeerimise või muu tegevuse suhtes – ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on **eesmärki parem saavutada** liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. **Kuna kaubandus- ja koostöölepingu ning väljaastumislepingu pool on ainult liit, saab nende lepingute suhtes rahvusvahelise õiguse tasandil meetmeid võtta ainult liit.** Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks

Muudatusettepanek

(7) Selleks et käesolev määrus täidaks jätkuvalt oma eesmärgi, peaks komisjon **kolme** aasta jooksul alates määruse jõustumisest vaatama läbi selle kohaldamisala ja rakendamise ning esitama oma järelduste kohta aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele **ning vajaduse korral asjakohased seadusandlikud ettepanekud.**

Muudatusettepanek

(9) Kuna **kaubandus- ja koostöölepingu ning väljaastumislepingu pool on ainult liit, saab nende lepingute suhtes rahvusvahelise õiguse tasandil meetmeid võtta ainult liit, kui need puudutavad liidu ainupädevusi, ning kuna** käesoleva määruse eesmärki – kehtestada väljaastumislepingu ning kaubandus- ja koostöölepingu kohaste liidu õiguste kasutamist reguleerivad eeskirjad ja menetlused ning anda komisjonile volitused võtta vastu vajalikke meetmeid, sealhulgas vajaduse korral viimati nimetatud lepingu kohaldamisalas piiranguid kaubanduse, investeerimise või muu tegevuse suhtes – ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on **eesmärk tõhusamini saavutatav** liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus

vajalikust kaugemale,

nimetatud eesmärgi saavutamiseks
vajalikust kaugemale,

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) asjaomase toote või asjaomaste toodete sooduskohtlemise peatamine, nagu on ette nähtud kaubandus- ja koostöölepingu artikliga 34;

Muudatusettepanek

a) asjaomase toote või asjaomaste toodete sooduskohtlemise *ajutine* peatamine, nagu on ette nähtud kaubandus- ja koostöölepingu artikliga 34;

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Lõike 1 kohaselt vastu võetavad meetmed määratakse kindlaks *järgmiste kriteeriumide alusel* ja võttes arvesse olemasolevat teavet ning liidu üldiseid huve:

Muudatusettepanek

2. Lõike 1 kohaselt vastu võetavad meetmed määratakse kindlaks *selle alusel, kas need on taotletavate eesmärkide suhtes proportsionaalsed, kas meetmed on tõhusad selle tagamisel, et Ühendkuningriik täidaks artikli 1 lõikes 1 osutatud lepinguid, ning arvesse võetakse järgmisi kriteeriume ja erikriteeriume, mille võib sätestada artikli 1 lõikes 1 osutatud lepingutes seoses artikli 1 lõikes 2 osutatud meetmetega*, võttes arvesse olemasolevat teavet ning liidu üldiseid huve:

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) *meetme tõhusus selle tagamisel, et Ühendkuningriik täidaks artikli 1 lõikes 1*

Muudatusettepanek

välja jäetud

osutatud lepinguid;

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) meetme potentsiaal aidata liidus paiknevaid ettevõtjaid, kelle jaoks Ühendkuningriigi meetmed on kahjulikud;

Muudatusettepanek

b) meetme potentsiaal aidata liidus paiknevaid ettevõtjaid **ja kõiki sidusrühmi**, kelle jaoks Ühendkuningriigi meetmed on kahjulikud;

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

e) mis tahes konkreetne kriteerium, mis võib olla artikli 1 lõikes 1 osutatud lepingutega artikli 1 lõikes 2 osutatud meetmete puhul kehtestatud.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Komisjon teavitab samaaegselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu täielikult ja õigeaegselt kõikidest tekkida võivatest raskustest, eelkõige lepingute võimalikest rikkumistest ja muudest olukordadest, mille tõttu võidakse võtta käesoleva määruse kohaseid meetmeid, samuti oma kavatsusest võtta lõikes 1 osutatud meetmeid ning võetud meetmete järelmeetmetest, mis on võetud selleks, et võimaldada sisukat arvamuste vahetust. Euroopa Parlament võib esitada

komisjonile oma arvamuse, mida komisjon võtab arvesse enne täitemeetmete vastuvõtmist. Kui komisjon ei järgi Euroopa Parlamendi seisukohta, selgitab ta selle põhjuseid kirjalikult.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Kui küsimus valmistab **ühele või mitmele liikmesriigile** erilist muret, võib **asjaomane** liikmesriik või **võivad asjaomased liikmesriigid** taotleda komisjonilt artikli 1 lõikes 2 osutatud meetmete võtmist. Kui komisjon ei reageeri sellele taotlusele positiivselt, teatab ta nõukogule õigeaegselt selle põhjustest.

Muudatusettepanek

4. Kui küsimus valmistab erilist muret, võib **iga** liikmesriik või **Euroopa Parlament** taotleda komisjonilt artikli 1 lõikes 2 osutatud meetmete võtmist **või Euroopa Parlament võib taotleda komisjonilt oma mure läbivaatamist ja niisuguste meetmete vastuvõtmise vajaduse hindamist**. Kui komisjon ei reageeri sellele taotlusele positiivselt, teatab ta **Euroopa Parlamendile ja** nõukogule õigeaegselt selle põhjustest.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Kui käesoleva määruse artikli 1 lõike 2 punktis c osutatud tasakaalustavate meetmete kestus on pikem kui üks aasta, võivad üks või mitu liikmesriiki püsivate märkimisväärsede erinevuste tõttu taotleda komisjonilt kaubandus- ja koostöölepingu artikliga 411 ette nähtud läbivaatamisklausli käivitamist. Komisjon vaatab selle taotluse aegsasti läbi ja asjakohasel juhul kaalub vastavalt kaubandus- ja koostöölepingu sätetele partnerlusnõukogu kaasamist küsimuse käsitlemisesse. Kui komisjon ei reageeri sellele taotlusele positiivselt, teatab ta

Muudatusettepanek

5. Kui käesoleva määruse artikli 1 lõike 2 punktis c osutatud tasakaalustavate meetmete kestus on pikem kui üks aasta, võivad üks või mitu liikmesriiki püsivate märkimisväärsede erinevuste tõttu taotleda komisjonilt kaubandus- ja koostöölepingu artikliga 411 ette nähtud läbivaatamisklausli käivitamist **või Euroopa Parlament võib väljendada oma muret ja taotleda komisjonilt oma mure läbivaatamist ja läbivaatamisklausli käivitamise hindamist**. Komisjon vaatab selle taotluse aegsasti läbi ja asjakohasel juhul kaalub vastavalt kaubandus- ja

nõukogule õigeaegselt selle põhjustest.

koostöölepingu sätetele partnerlusnõukogu kaasamist küsimuse käsitlemisesse. Kui komisjon ei reageeri sellele taotlusele positiivselt, teatab ta ***Euroopa Parlamendile ja*** nõukogule õigeaegselt selle põhjustest.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjoni abistab Ühendkuningriigi komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

Muudatusettepanek

1. Komisjoni abistab Ühendkuningriigi komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses. ***Vastavalt määruse (EL) nr 182/2011 sätetele teavitatakse Euroopa Parlamenti ja nõukogu komiteemenetlustest korrapäraselt ja aegsasti.***

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad igal ajal kasutada oma kontrolliõigust kooskõlas määruse (EL) nr 182/2011 artikliga 11.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Kui komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastased aruanded kaubandus- ja koostöölepingu

ning väljaastumislepingu rakendamise ja kohaldamise kohta, sisaldab see ka ülevaadet kaubandus- ja koostöölepinguga seoses saadud kaebustest ja nende järelmeetmetest ning artikli 2 alusel vastu võetud meetmetest.

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Euroopa Parlament võib kahe kuu jooksul alates komisjoni aruande esitamisest kutsuda komisjoni oma vastutava parlamendikomisjoni koosolekule tutvustama ja selgitama käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimusi.

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Hiljemalt [väljaannete talitus: sisestada kuupäev, mis saabub **viis** aastat pärast käesoleva määruse jõustumist] esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta.

Hiljemalt [väljaannete talitus: sisestada kuupäev, mis saabub **kolm** aastat pärast käesoleva määruse jõustumist] esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta **ning vajaduse korral asjakohased seadusandlikud ettepanekud.**

SELETUSKIRI

Komisjoni ettepanek

Arutlusel oleva komisjoni ettepaneku (COM(2022)0089) eesmärk on anda komisjonile õigus rakendusaktidega vastu võtta või vajaduse korral muuta, peatada või kehtetuks tunnistada mitmeid meetmeid, mis on sätestatud nii Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelises väljaastumislepingus¹ kui ka kaubandus- ja koostöölepingus².

Ettepanekuga hõlmatud meetmed hõlmavad muu hulgas meetmeid, mille eesmärk on ajendada teist lepinguosalist täitma vahekohtu või eksperdikomisjoni otsust, kompensatsioonimeetmeid, parandusmeetmeid, tasakaalustavaid meetmeid, vastumeetmeid, kaitsemeetmeid või kaubandus- ja koostöölepingust või mis tahes lisalepingust tulenevate kohustuste peatamist selliste lepingute teatavate sätete rikkumise või teatavate tingimuste täitmata jätmise korral. Selliseid meetmeid kohaldatakse ajutiselt, kuni lepinguid täidetakse täielikult.

Sellised meetmed võetakse vastu kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes³, ning artiklis 5 osutatud kontrollimenetlusega.

Lisaks on komisjoni ettepanekus loetletud asjaomaste rakendusaktide vastuvõtmise kriteeriumid, sealhulgas ning lisaks erikriteeriumidele, mis võidakse kehtestada väljaastumislepingu või kaubandus- ja koostöölepinguga, nende meetmete tõhusus, mis soodustavad Ühendkuningriigi vastavust lepingutele, ning asjaomaste kaupade või teenuste alternatiivsete tarneallikate kättesaadavus, et vältida või minimeerida negatiivset mõju liidu järgmise etapi tootmisharudele, avaliku sektori või võrgustiku sektori hankijatele või lõpptarbijatele.

Raportöörade seisukoht

Ettepaneku asjakohasus ja õigeaegsus

Komisjoni ettepanekut oli oodata seoses kaubandus- ja koostöölepingus sätestatud meetmetega, mis tulenevad nõukogu 29. aprilli 2021. aasta otsuse (EL) 2021/689⁴ artikli 3

¹ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping (ELT L 29, 31.1.2020, lk 7). Leping sõlmiti nõukogu otsusega (EL) 2020/135 (ELT L 29, 31.1.2020, lk 1) ja see jõustus 1. veebruaril 2020.

² Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vaheline kaubandus- ja koostööleping (ELT L 149, 30.4.2021, lk 10). Leping sõlmiti nõukogu 29. aprilli 2021. aasta otsusega (EL) 2021/689 ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 149, 30.4.2021, lk 2). Lepingut hakati kohaldama ajutiselt alates 1. jaanuarist 2021 ja see jõustus 1. mail 2021.

³ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁴ Nõukogu 29. aprilli 2021. aasta otsus (EL) 2021/689 ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja

lõikest 1. Sama menetluse laiendamine kõigile täitemeetmetele, sealhulgas väljaastumislepingu raames võetavatele meetmetele, peaks olema teretulnud, kuna see tagab ühtse menetluse kõigi täitemeetmete jaoks ELi ja Ühendkuningriigi suhete kui terviku kontekstis. Lisaks on selles kontekstis asjakohane kasutada rakendusakte määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses ning see tagab liikmesriikide, samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu piisava kaasamise, tagades seega kindluse ja läbipaistvuse.

Komisjoni ettepanek on õigeaegne ka praeguses etapis ning pärast lepingute jõustumist ELi ja Ühendkuningriigi vahelistes suhetes toimunud arengute ning eelkõige ELi ja Ühendkuningriigi vaheliste Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollide rakendamist käsitlevate läbirääkimiste kontekstis.

Lepinguosaliste poolt läbiräägitud, allkirjastatud ja ratifitseeritud lepingute täitmine on oluline selleks, et tagada õiguslikult siduvate rahvusvaheliste kohustuste täielik täitmine ning tagada mitte ainult poolte vastastikune usaldus, vaid ka kindlus mõlema poole kodanike ja ettevõtjate jaoks.

Euroopa Parlamendi järelevalveroll

Parlament on korduvalt rõhutanud, et parlamendi kontroll ja demokraatliku järelevalve tagamine Ühendkuningriigiga sõlmitud lepingute rakendamise üle on oluline. Parlamendil peaks olema võimalik oma rolli nende lepingute järelevalves ja rakendamises täielikul määral täita, kuna need moodustavad osa erilisest ja enneolematust suhtest ELi ja tema naaberriigi vahel, mis oli varem liikmesriik.

Komisjoni kõnealuse ettepaneku kontekstis tuleks parlamenti alati õigeaegselt ja nõukoguga võrdsetel alustel nõuetekohaselt teavitada vahenditest, mis on kättesaadavad väljaastumislepingu ning kaubandus- ja koostöölepingu rikkumiste käsitlemiseks; olukordadest, mis võivad kaasa tuua nendes lepingutes sätestatud täitemeetmete võtmise; kavatsusest võtta väljaastumislepingu või kaubandus- ja koostöölepingu alusel täitemeetmeid ning võetud meetmete järelmeetmeid, et võimaldada sisukat arvamuste vahetust.

Komisjon peaks parlamendi väljendatud seisukohti võimalikult suurel määral arvesse võtma.

koostöölepingu ja Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 149, 30.4.2021, lk 2).

27.9.2022

SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI KIRI

David McALLISTER
esimees
Väliskomisjon
BRÜSSEL

Bernd LANGE
esimees
Rahvusvahelise kaubanduse komisjon
BRÜSSEL

Antonio TAJANI
esimees
Põhiseaduskomisjon
BRÜSSEL

Teema: Arvamus liidu õiguste kohta Ühendkuningriigi väljaastumislepingu ning ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu täitmise tagamisel ja rakendamisel (2022/0068(COD))

Austatud esimehed

Kooskõlas 3. juunil 2022. aastal saavutatud kokkuleppega (ühiskiri D306125) meie komisjonide vahelise koostöövormi kohta seoses seadusandliku ettepanekuga võtta vastu määrus, millega kehtestatakse liidu õiguste kasutamise eeskirjad Ühendkuningriigi väljaastumislepingu ning ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu rakendamisel ja jõustamisel (COM(2022)0089), vaatas siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon (IMCO) ettepaneku läbi ja võttis 12. septembri 2022. aasta koosolekul vastu oma kirja vormis arvamuse koos allpool esitatud muudatusettepanekute ja kaalutlustega.

IMCO 1

Põhjendus 7

- (7) Selleks et käesolev määrus täidaks jätkuvalt oma eesmärgi, peaks komisjon **viie** aasta jooksul alates määruse jõustumisest **või kaks aastat pärast esimese käesoleva määruse kohase rakendusakti vastuvõtmist, kui see on varasem ajahetk**, vaatama läbi selle kohaldamisala ja rakendamise ning esitama oma järelduste kohta aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

IMCO 2

Põhjendus 8

(8) *Ei puuduta eestikeelset versiooni.*

IMCO 3

Artikkel 2 – lõige 3a (uus)

3a. Komisjon teavitab viivitamata ja täielikult Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõikidest asjaoludest, mis võivad anda aluse käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud meetmete võtmiseks.

IMCO 4

Artikkel 2 – lõige 3b (uus)

3b. Kaebuse saamise korral vaatab komisjon läbi kõik kaebused ja ta võib alutada uurimise, et võtta käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud meetmeid. Kaebuse võib esitada füüsiline ja juriidiline isik, liidu tootmisharu nimel tegutsev õigusvõimeta ühendus ning ametiühingud. Kaebus peab sisaldama tõendeid tingimuste kohta, mis on vajalikud selleks, et liit saaks võtta käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud meetmeid. Kui selgub, et käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud meetmete võtmiseks on piisavalt tõendeid, võtab komisjon meetmeid 45 päeva jooksul alates kaebuse esitamise kuupäevast. Kui komisjon jõuab järeldusele, et käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud meetmet ei võeta, esitab ta kaebuse esitajale kirjalikult selle põhjused. Ilma et see piiraks lõike 3a (uus) kohaldamist, peab komisjon kaubandus- ja koostöölepingu rakendamist ja kohaldamist käsitlevas aastaaruandes teavitama Euroopa Parlamenti ja nõukogu saadud kaebustest ja nende järelmeetmetest.

IMCO 5

Artikkel 2 – lõige 4

4. Kui küsimus valmistab **Euroopa Parlamendile või** ühele või mitmele liikmesriigile erilist muret, võib **Euroopa Parlament või** asjaomane liikmesriik või võivad asjaomased liikmesriigid taotleda komisjonilt artikli 1 lõikes 2 osutatud meetmete võtmist. Kui komisjon ei reageeri sellele taotlusele positiivselt, teatab ta **Euroopa Parlamendile ja** nõukogule õigeaegselt selle põhjustest.

IMCO 6

Artikkel 2 – lõige 7

7. Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu võtab komisjon kooskõlas artikli 3 lõikes 3 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid. **Komisjon teavitab viivitamata Euroopa Parlamenti otsusest ja selle põhjendustest.**

IMCO 7

Artikkel 5

Hiljemalt kahe aasta jooksul pärast käesoleva määruse kohase esimese rakendusakti

vastuvõtmist või viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist, kui käesoleva määruse kohast rakendusakti vastu ei ole võetud, ning seejärel iga viie aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta ***ning vajaduse korral asjakohased seadusandlikud ettepanekud.***

Lisaks eespool esitatud muudatusettepanekutele sooviksin komisjoni nimel rõhutada järgmist.

Liidu üks peamisi saavutusi on siseturg, mis on suurendanud ühiskonna majandusarengut ja loonud keskkonna, kus majandustegevuses osalejad saavad jõudsalt areneda ning kus kodanikel on paremad tööhõiveväljavaated ja tarbijad on rohkem kaitstud. ELi ja Ühendkuningriigi majanduspartnerlus peaks olema suunatud võimaluste loomisele, mis on vastastikku kasulikud ning tagavad ettevõtjatele õiguskindluse ja tarbijatele kaitse, ning mitte mingil viisil kahjustama siseturu ja tolliliidu terviklikkust ja toimimist.

Väljaastumislepingu lahutamatu osa on Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll, mis võimaldab Põhja-Iirimaa ettevõtjatel jääda Ühendkuningriigi siseturu osaks ja samal ajal omada ka täielikku juurdepääsu Euroopa Liidu kaupade siseturule. Selline ainulaadne olukord loob Põhja-Iirimaa kodanikele ja ettevõtjatele enneolematuid võimalusi ning on suure reede kokkuleppe oluline kaitsemeede, kuna takistab Iirimaa saarel ranget piirikontrolli.

Lisaks on täheldatud, et suurenenud on Põhja-Iirimaal asutatud ettevõtjate osalemine kaubavahetuses ülejäänud ELi siseturuga. See areng on tingitud asjaolust, et tulemuslikult on kasutatud võimalusi, mida pakub nende kaasamine ELi kaupade siseturule. Seepärast on siseturule pideva juurdepääsu tagamiseks vajalik Põhja-Iirimaa protokoll täielik rakendamine.

Ühendkuningriik peab täielikult täitma rahvusvahelisi kohustusi, mille ta on võtnud vabatahtlikult tollipoliitika valdkonnas, eelkõige a) võimaldades ELi tolliametnikele Põhja-Iirimaale suunatud impordi tolliandmebaasidele reaajas juurdepääs, b) kõrvaldades usaldusväärse kaupleja kava puudused, c) kehtestades vajalikud kontrollid Suurbritanniast Põhja-Iirimaale eksporditavatele kaupadele, mille suhtes esineb ELi siseturule sisenemise oht, ning d) rajades vajalikud piiripunktid.

Väljaastumislepingu ning ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepinguga loodud olemasolevate kanalite vahendusel peetavad arutelud on ainus võimalus leida sobivaid viise, et kohandada võimalikke vastuolulisi valdkondi tolliprotseduuride kohaldamisel. Ühendkuningriigi ühepoolsed algatused on tekitanud üksnes ebakindlust. Heameelt saab väljendada komisjoni ettepaneku üle, mille kohaselt on võimalik kaaluda eraldi tollikontrolli kaupadele, mida ohustab siseturule sisenemine, ja kaupadele, mida ei ohusta siseturule sisenemine, kuid selliseid lahendusi tuleks edendada ainult pooltevaheliste tõeliste läbirääkimiste abil, mitte ühepoolsete algatustega.

Väljaastumislepingu, eelkõige Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll rikkumisel võib olla märkimisväärne negatiivne mõju suure reede kokkuleppele, ELi siseturu terviklikkusele ning Euroopa tarbijate, töötajate ja ettevõtjate kaitsele.

Komisjon peaks tegutsema õigeaegselt ja tõhusalt, et kaitsta oma huve väljaastumislepingu ning kaubandus- ja koostöölepingu rakendamisel ja täitmise tagamisel, võttes samal ajal arvesse suure reede kokkulepet ja sel eesmärgil vastu võetud meetmete mõju järgmise etapi tööstusharude, avaliku sektori või võrgustiku sektori hankijate või lõpptarbijate õiguskindlusele

liidus.

Olen kindel, et teie komisjonid võtavad nõuetekohaselt arvesse eespool nimetatud IMCO-komisjoni muudatusettepanekuid ja hääletavad nende üle. Nagu kokku lepitud, tagate ka selle, et teie lõppraportist ei eemaldata juba komisjoni ettepanekus sisalduvat põhimõtet *hoida ära või muuta võimalikult väikseks negatiivne mõju järgmise etapi tööstusharude, avaliku sektori või võrgustiku sektori hankijate või lõpptarbivate jaoks liidus*, ning kui nõukogu püüab seda muuta, konsulteerite IMCO-komisjoniga.

Lugupidamisega

Anna Cavazzini
Esinaine

Lõpphääletusel osalenud liikmed	
Anna Cavazzini	esimees
Andrus Ansip	aseesimees
Maria Grapini	aseesimees
Krzysztof Hetman	aseesimees
Marc Angel	
Pablo Arias Echeverría	
Alessandra Basso	
Brando Benifei	
Adam Bielan	
Biljana Borzan	
Vlad-Marius Botoș	
Marco Campomenosi	
Maria da Graça Carvalho	
Deirdre Clune	
David Cormand	
Alexandra Geese	
Sandro Gozi	
Virginie Joron	
Eugen Jurzyca	
Arba Kokalari	
Marcel Kolaja	
Moritz Körner	
Andrey Kovatchev	
Jean-Lin Lacapelle	
Morten Løkkegaard	
Adriana Maldonado López	
Antonius Manders	
Beata Mazurek	
Anne-Sophie Pelletier	
Miroslav Radačovský	
René Repasi	
Antonio Maria Rinaldi	
Massimiliano Salini	
Christel Schaldemose	
Tomislav Sokol	
Ivan Štefanec	
Marc Tarabella	
Kim Van Sparrentak	
Loránt Vincze	
Marion Walsmann	
Kosma Złotowski	
Carlos Zorrinho	
Marco Zullo	

3.10.2022

TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI KIRI

David McAllister
esimees
Väliskomisjon
BRÜSSEL

Bernd Lange
esimees
Rahvusvahelise kaubanduse komisjon
BRÜSSEL

Antonio Tajani
esimees
Põhiseaduskomisjon
BRÜSSEL

Teema: Arvamus INTA-, AFET- ja AFCO-komisjonile Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega kehtestatakse liidu õiguste kasutamise eeskirjad Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu ning ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu rakendamise ja täitmise tagamise kohta (COM(2022)0089 – C9-0059/2022 – 2022/0068(COD))

Austatud esimehed

Transpordi- ja turismikomisjon otsustas kõnealuse menetluse raames taotleda kodukorra artikli 56 lõike 1 kohaldamist, et esitada väliskomisjonile, rahvusvahelise kaubanduse komisjonile ja põhiseaduskomisjonile käesoleva kirja vormis arvamus.

Transpordi- ja turismikomisjon arutas küsimust ning võttis oma arvamuse vastu 3. oktoobril 2022¹ ja palub juhtivatel komisjonidel võtta allpool esitatud kaalutlusi arvesse.

¹ Lõpphääletuse ajal olid kohal: Karima Delli (esimees), Andris Ameriks, Erik Bergkvist, Izaskun Bilbao Barandica, Paolo Borchia, Karolin Braunsberger Reinhold, Leila Chaibi, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Nicola Danti, Anna Deparnay Grunenber, Søren Gade, Roman Haider, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Carlo Fidanza, Mario Furore, Isabel García Muñoz, Elena Kountoura, THE LEFT, Peter Lundgren, Ondřej Kovařík, Bogusław Liberadzki, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Ljudmila Novak, Philippe Olivier, Jan Christoph Oetjen, Jutta Paulus, João Pimenta Lopes, Rovana Plumb, Massimiliano Salini, Annalisa Tardino, Vera Tax, Barbara Thaler, Eugen Tomac, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker,

((allakirj.)) [Karima Delli]

[Peter Vitanov]

ETTEPANEKUD

- A. arvestades, et kaubandus- ja koostöölepinguga tagatakse lennu-, maantee- ja meretranspordi jätkuv ja takistusteta ühendus ning tagatakse ELi ja Ühendkuningriigi transpordiettevõtjate vahel aus konkurents;
- B. arvestades, et kaubandus- ja koostöölepinguga kehtestati vastastikune turulepääs ning ühised reeglid ja standardid, millega tagatakse transpordiohutuse ja reisijate õiguste kõrge tase;
- C. arvestades, et kaubandus- ja koostöölepinguga loodi kolm transpordivaldkonna – lennutranspordi, lennundusohutuse ja maanteetranspordi – erikomiteed, et teha järelevalvet kõnealuse lepingu rakendamise üle ja vaadata selle rakendamine läbi;
 1. rõhutab, et EL peab jääma valvsaks asjaolu suhtes, et Ühendkuningriik ei ole võtnud kohustust ühtlustada dünaamiliselt oma normid mitmes poliitikavaldkonnas, millest mõned on olulised maantee- ja lennutranspordisektori jaoks; juhib tähelepanu asjaolule, et seetõttu ei too õigusaktide ja standardite tulevased arengusuunad ELis kaasa Ühendkuningriigi vastavate normide ja standardite automaatset ühtlustamist; nõuab seetõttu liidu õigusaktide läbivaatamisel struktureeritud võrdlusuuringu ja koostöö tegemist, et säilitada aus konkurents poolte vahel, tugevdada vastastikku ülemaailmset konkurentsivõimet, hoida halduskoormus võimalikult väiksena ning tagada piiriülese transpordi sujuv toimimine;
 2. rõhutab liidu ja Ühendkuningriigi tugevat omavahelist seotust, eriti transpordi valdkonnas; kordab seetõttu liidu vankumatut taht järgida Ühendkuningriigiga kõnealuses lepingu kokku lepitud ühiseid norme ja standardeid;
 3. toonitab kõnealuse lepingu nõuetekohase rakendamise tähtsust; väljendab sellega seoses heameelt lennutranspordi, lennundusohutuse ja maanteetranspordi erikomiteede käimasoleva töö üle, et teha lepingu rakendamise üle järelevalvet ja vaadata lepingu rakendamine läbi; rõhutab, et parlament peaks lepingu rakendamist kontrollima nii põhjalikult kui võimalik, osaledes aktiivselt ja pidevalt lepinguga loodud parlamentaarses partnerlusassamblees;

Kathleen Van Brempt, Marianne Vind, Henna Virkkunen, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler ja Roberts Zile.

4. nõuab tungivalt, et kui Ühendkuningriik ei täida kaubandus- ja koostöölepingu nõudeid, oleks komisjon valmis kasutama täiel määral ära siduvaid vaidluste lahendamise mehhanisme ja võtma lepingus sätestatud parandusmeetmeid; märgib, et liidul peaks olema võimalik võtta asjakohaseid ja õigeaegseid meetmeid, kui siduva vaidluste lahendamise mehhanismi tõhus kasutamine ei ole võimalik, sest Ühendkuningriik ei tee koostööd; rõhutab siiski, et niisuguseid meetmeid tuleks rakendada alles siis, kui kõik konstruktiivse dialoogi ja ühise mõistmise saavutamise võimalused on ammendatud;
4. väljendab sellega seoses heameelt selle üle, et komisjoni ettepaneku eesmärk on ettevaatusabinõuna kehtestada reeglid, millega tagatakse liidu õigeaegse ja tõhusa tegutsemise võimalus, et kaitsta oma huve nii väljaastumislepingu kui ka kaubandus- ja koostöölepingu rakendamisel; tunnistab vajadust anda komisjonile volitused rakendada lepingu rikkumise korral transpordi valdkonnas parandus-, tasakaalustavaid ja kaitsemeetmeid, mis on hõlmatud ettepaneku kohaldamisalaga ja mis on sätestatud artikli 1 lõike 2 punktides d, e ja f; kutsub juhtivaid komisjone üles võtma need sätted vastu esimesel lugemisel, võttes üle komisjoni ettepaneku;
5. kutsub komisjoni üles tegutsema proportsionaalselt, tulemuslikult ja paindlikult, kui peaks tekkima vajadus neid õigusi kasutada; kutsub juhtivaid komisjone üles kaaluma nõuetekohast aruandlusmehhanismi Euroopa Parlamendile seoses kavandatava määruse rakendamisega.

12.9.2022

KALANDUSKOMISJONI KIRI

David McALLISTER
esimees
Väliskomisjon
BRÜSSEL

Bernd LANGE
esimees
Rahvusvahelise kaubanduse komisjon
BRÜSSEL

Antonio TAJANI
esimees
Põhiseaduskomisjon
BRÜSSEL

Teema: Arvamus ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu õiguste kasutamise eeskirjad Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu ning ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu rakendamise ja täitmise tagamise kohta (2022/0068(COD))

Kalanduskomisjonile tehti kõnealuse menetluse raames ülesandeks esitada teie komisjonidele arvamus. Kõnealust ettepanekut arvesse võttes otsustati esitada arvamus kirja vormis (koduorra artikli 56 lõike 1 teine lõik).

Allakirjutanu, François Xavier Bellamy (kalanduskomisjoni alaline raportöör Brexiti-järgsetes küsimustes), ja mina koostasime käesoleva arvamuse. Koordinaatorid võtsid arvamuse 1. septembril 2022. aastal toimunud koosolekul ühehäälselt vastu ja seejärel kiideti see kalanduskomisjoni liikmete poolt kirjaliku menetluse teel märkusteta heaks.

Käesolevale kirjale on lisatud kalanduskomisjoni arvamus ettepaneku kohta, mis käsitleb liidu õiguste kasutamise eeskirju Ühendkuningriigi väljaastumislepingu ning ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingu rakendamisel ja täitmise tagamisel.

Lugupidamisega

Pierre Karleskind

François-Xavier Bellamy

ETTEPANEKUD

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi 27. aprilli 2021. aasta soovitus, mis käsitleb ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu (edaspidi „kaubandus- ja koostööleping“) sõlmimist ning eelkõige kalanduskomisjoni sellekohast arvamust (P9 TA(2021)0140),

– võttes arvesse nõukogu 29. aprilli 2021. aasta otsust (EL) 2021/689 kaubandus- ja koostöölepingu liidu nimel sõlmimise kohta¹,

A. arvestades, et kaubandus- ja koostööleping sisaldab mitmeid sätteid, mille eesmärk on kaitsta liidu huve juhul, kui Ühendkuningriik kõnealusest lepingust tulenevaid kohustusi piisavalt ei täida või rikub neid; arvestades, et eelkõige kalanduse valdkonnas on liidul võimalik võtta kompensatsiooni-, parandus-, kaitse- või tasakaalustamismeetmeid, aga ka kaubandus- ja koostöölepingu artiklitest 501, 506 ja 773 tulenevate teatavate kohustuste peatamismeetmeid (edaspidi „liidu huvide kaitsmiseks võetavad meetmed“);

B. arvestades, et nõukogu 29. aprilli 2021. aasta otsuse (EL) 2021/689 artiklis 3 on ette nähtud, et kuni jõustub ülalpool nimetatud meetmete võtmist reguleeriv eriõigusakt, võib komisjon ajutiselt võtta kõnealuseid meetmeid liidu huvide kaitsmiseks;

C. arvestades, et kaubandus- ja koostöölepingu rakendamine kalanduse valdkonnas ei ole seni olnud sujuv ega optimaalne; arvestades, et liidul on olnud märkimisväärseid probleeme, eelkõige seoses vetesse pääsu ja püügiloa andmisega ning seoses lisapiirangutega, mis tulenevad kalanduse tehnilistest meetmetest, mille Ühendkuningriik on ilma eelneva konsulteerimiseta ühepoolset vastu võtnud;

D. arvestades, et kaubandus- ja koostöölepingu artikliga 510 nähakse ette lepingu läbivaatamine, mis peaks toimuma neli aastat pärast 30. juunil 2026 lõppevat korrigeerimisperioodi lõppu;

E. arvestades, et oma 5. aprilli 2022. aasta resolutsioonis La Manche'i väina, Põhjamere, Iiri mere ja Atlandi ookeani kalanduse tuleviku kohta seoses Ühendkuningriigi EList väljaastumisega (P9 TA(2022)0103) kordab Euroopa Parlament mitut murekohta seoses kaubandus- ja koostöölepingu rakendamisega; arvestades, et Euroopa Parlament rõhutab selles ka asjaolu, et kaubandus- ja koostöölepingu täieliku rakendamise tagamiseks tuleks kasutada kõiki õiguslikke vahendeid, sh turulepääsuga seotud õigusakte, samuti kõiki kaubandus- ja koostöölepingus sätestatud tasakaalustus- ja reageerimismeetmeid ning vaidluste lahendamise mehhanisme;

¹ ELT L 149, 30.4.2021, lk 2–9.

Kalanduskomisjon

1. kordab oma muret selle pärast, et kaubandus- ja koostöölepingu rakendamine ei ole kiire, põhjalik, täielik, igakülgne ega toimu heas usus, eelkõige kalanduse valdkonnas; nõuab, et olukorra parandamiseks kasutataks kõiki liidu käsutuses olevaid vahendeid ja et liit ei kõhkleks võtmast meetmeid oma huvide kaitsmiseks, seda nii lühikeses perspektiivis kui ka pärast korrigeerimisperioodi;

2. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle, mis sillutab teed seadusandjatele, et kehtestada liidu huvide kaitsmiseks meetmete vastuvõtmise raamistik ning kasutada liidu õigust rakendada väljaastumislepingut, kaubandus- ja koostöölepingut või mis tahes lisalepingut ning tagada nende täitmist; toetab sel eesmärgil institutsioonilise raamistiku loomist, mis võimaldab kooskõlas aluslepingutega võtta kiireid, tõhusaid ja proportsionaalseid meetmeid;

3. tuletab meelde, et eelkõige kalanduse valdkonnas on kaubandus- ja koostöölepingus ette nähtud võimalus võtta teatavaid kaitsemeetmeid liidu huvide kaitsmiseks ilma eelneva vaidluste lahendamise menetluseta; väljendab heameelt selle üle, et komisjoni ettepanek määrata kindlaks raamistik, mis käsitleb meetmete võtmist liidu huvide kaitsmiseks, hõlmab kalandust samamoodi nagu muid valdkondlikke huve ja sarnaste institutsiooniliste menetluste kohaselt; palub väliskomisjonil, rahvusvahelise kaubanduse komisjonil ja põhiseaduskomisjonil säilitada määruse ettepaneku kohaldamisalas eranditult kõik asjakohased viited kalandusküsimustele, eelkõige viited kaubandus- ja koostöölepingu artiklites 501, 506 ja 773, ning institutsioonidevahelistel läbirääkimistel lükata tagasi kõik kalandusega seonduvad erandite tegemise ettepanekud;

4. märgib eelkõige, et kavandatud määruse artikli 2 lõikes 4 nähakse ette, et kui komisjon ei reageeri positiivselt ühe või mitme liikmesriigi taotlusele võtta liidu huvide kaitsmiseks meetmeid, teatab ta nõukogule selle põhjustest; kutsub väliskomisjoni, rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja põhiseaduskomisjoni üles muutma seda sätet nii, et Euroopa Parlament oleks selles osas nõukoguga võrdsel positsioonil ning et parlamenti teavitataks võimalikult kiiresti ühe või mitme liikmesriigi taotluse esitamisest ning selle suhtes võetud meetmetest, eriti kui selline taotlus käsitleb kaubandus- ja koostöölepingu ebapiisavat rakendamist kalanduse valdkonnas;

5. tuletab meelde kalanduse valdkonna suurt tähtsust Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega seotud aruteludes; rõhutab, kui oluliseks peab Euroopa Parlament ELi ja Ühendkuningriigi suhete jälgimist ning vajadust rakendada kaubandus- ja koostöölepingut selles valdkonnas nõuetekohaselt ja heas usus; tuletab meelde Euroopa Parlamendi volitusi taotleda komisjonilt otse meetmete võtmist, et kaitsta liidu huve eriprobleemide korral, eelkõige kalanduse valdkonnas; rõhutab kui oluliseks peab kalanduskomisjon asjaolu, et komisjon ja nõukogu alustaksid juba nüüd korrigeerimisperioodi lõpuks ettevalmistuste tegemist, et saavutada kalandussektoris pärast 30. juunit 2026 stabiilne ja rahuldav olukord.

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Liidu õiguste kasutamise eeskirjade kehtestamine Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu ning ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu rakendamisel ja täitmise tagamisel			
Viited	COM(2022)0089 – C9-0059/2022 – 2022/0068(COD)			
EP-le esitamise kuupäev	11.3.2022			
Vastutavad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	AFET 23.3.2022	INTA 23.3.2022	AFCO 23.3.2022	
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	ITRE 23.3.2022	IMCO 23.3.2022	TRAN 23.3.2022	AGRI 23.3.2022
	PECH 23.3.2022	JURI 23.3.2022		
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	ITRE 22.3.2022	AGRI 20.4.2022	JURI 13.6.2022	
Raportöörid nimetamise kuupäev	Andreas Schieder 22.3.2022	Seán Kelly 22.3.2022	Danuta Maria Hübner 22.3.2022	
Artikkel 58 – Komisjonide ühismenetlus istungil teada andmise kuupäev	7.7.2022			
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	13.7.2022	31.8.2022		
Vastuvõtmise kuupäev	10.10.2022			
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	75 0 6		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alexander Alexandrov Yordanov, Barry Andrews, Gerolf Annemans, Maria Arena, Anna-Michelle Asimakopoulou, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Gabriele Bischoff, Geert Bourgeois, Udo Bullmann, Reinhard Bütikofer, Jordi Cañas, Katalin Cseh, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Gwendoline Delbos-Corfield, Salvatore De Meo, Pascal Durand, Raphaël Glucksmann, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Herve Juvin, Karin Karlsbro, Dietmar Köster, Bernd Lange, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Thierry Mariani, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Thijs Reuten, Catharina Rinzema, Massimiliano Salini, Andreas Schieder, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Dragoș Tudorache, Mihai Tudose, Marie-Pierre Vedrenne, Viola von Cramon-Taubadel, Jörgen Warborn, Charlie Weimers, Rainer Wieland, Isabel Wiseler-Lima, Jan Zahradil, Bernhard Zimniok			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Mazaly Aguilar, Attila Ara-Kovács, Gunnar Beck, Markus Buchheit, Marco Campomenosi, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Loucas Fourlas,			

	Robert Hajšel, Pierrette Herzberger-Fofana, Rasa Juknevičienė, Liudas Mažylis, Alin Mituța, Alessandra Moretti, Juozas Olekas, Manuela Ripa, Christian Sagartz
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Susanna Ceccardi, Rosanna Conte, Mónica Silvana González, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Caroline Roose, Christine Schneider, Nils Ušakovs, Lucia Vuolo, Lara Wolters
Esitamise kuupäev	13.10.2022

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

75	+
ECR	Geert Bourgeois, Charlie Weimers, Jan Zahradil
ID	Gerolf Annemans, Marco Campomenosi, Susanna Ceccardi, Rosanna Conte, Herve Juvin, Thierry Mariani
NI	Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Traian Băsescu, Arnaud Danjean, Salvatore De Meo, Loucas Fourlas, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Rasa Juknevičienė, Miriam Lexmann, Marian-Jean Marinescu, Gabriel Mato, Liudas Mažylis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Christian Sagartz, Massimiliano Salini, Christine Schneider, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn, Rainer Wieland, Isabel Wiseler-Lima
RENEW	Barry Andrews, Petras Auštrevičius, Jordi Cañas, Dacian Cioloș, Katalin Cseh, Jérémy Decerle, Pascal Durand, Nathalie Loiseau, Alin Mituța, Javier Nart, Samira Rafaela, Dragoș Tudorache, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Attila Ara-Kovács, Maria Arena, Gabriele Bischoff, Udo Bullmann, Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Mónica Silvana González, Robert Hajšel, Dietmar Köster, Bernd Lange, Alessandra Moretti, Juozas Olekas, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Andreas Schieder, Pedro Silva Pereira, Sergei Stanishev, Mihai Tudose, Nils Ušakovs, Lara Wolters
THE LEFT	Helmut Scholz
VERTS/ALE	Reinhard Bütikofer, Gwendoline Delbos-Corfield, Pierrette Herzberger-Fofana, Tilly Metz, Manuela Ripa, Caroline Roose, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel

0	-

6	0
ECR	Mazaly Aguilar
ID	Gunnar Beck, Markus Buchheit, Bernhard Zimniok
RENEW	Karin Karlsbro, Catharina Rinzema

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu